

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O POGREBNIČKOJ DJELATNOSTI

Zagreb, listopad 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O POGREBNIČKOJ DJELATNOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Osamostaljenjem Republike Hrvatske otvorila se mogućnost obavljanja pogrebničke djelatnosti na tržišnim osnovama po uzoru na države s dugogodišnjom tradicijom pogrebništva te je s radom počelo više stotina trgovačkih društava i obrta. Danas uz privatna trgovačka društva i obrte (pogrebnike poduzetnike) pogrebničku djelatnost obavljaju i trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Pogrebnička djelatnost regulirana je Zakonom o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 26/2003, 82/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011, 144/2012, 94/2013 i 153/2013; u daljnjem tekstu ZKG), koji člankom 3. stavkom. 1. točkom 9. određuje da se komunalnim poslovima smatraju: održavanje groblja i krematorija i prijevoz umrle osobe do mjesta ukopa ili kremiranja.

Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopuna Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 82/2004), stotine pogrebnika poduzetnika slobodno je obavljalo prijevoz umrlih osoba od mjesta smrti do groblja ili krematorija, no nakon ovih zakonskih izmjena jedinice lokalne samouprave počinju isključivati pogrebnike poduzetnike iz tih djelatnosti povjeravajući te poslove trgovačkim društvima kojima su bili osnivači.

U periodu koji je prethodio ovim izmjenama i dopunama ZKG-a Hrvatski sabor je u Odluci o nedavanju vjerodostojnog tumačenja članka 3. stavka 1. točke 11. i stavka 12. ZKG-a, klase: 021-12/02-05/50, od 13. prosinca 2002. godine utvrdio da poslovi u svezi s pogrebom ili kremiranjem koji se obavljaju izvan područja groblja ili krematorija, kao što je preuzimanje - prijenos umrle osobe, priprema pokojnika za pokapanje ili kremiranje (oblačenje i uređivanje pokojnika, balzamiranje i sl.), prodaja pogrebne opreme (lijes, križ i sl.), organiziranje ukopa ili kremiranja, tiskanje osmrtnica, ugovaranje vjerskog obreda i sl., te prijevoz umrle osobe specijalnim vozilom od mjesta smrti do groblja ili krematorija su poslovi koje može obavljati fizička ili pravna osoba slobodno na tržištu, ako ispunjava propisane uvjete i to bez koncesije, jer se ne mogu smatrati komunalnim poslovima.

Iz citiranog proizlazi jasan stav Hrvatskog sabora koji poslovi se smatraju komunalnim poslovima, a koji su prepušteni tržištu. Nažalost dvije godine kasnije, Hrvatski sabor usvaja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne

novine, broj 82/2004). Tim izmjenama i dopunama djelatnost prodaje pogrebne opreme i prijevoza pokojnika do groblja ili krematorija utvrđene su kao komunalna djelatnost, što je prouzročilo daljnje probleme pogrebnicima poduzetnicima.

Trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave danas održavaju groblja i krematorije, ali obavljaju i tržišne djelatnosti kao što su prodaja pogrebne opreme i cestovni prijevoz pokojnika od mjesta smrti pa do groblja ili krematorija.

Pogrebni poduzetnici u praksi ne obavljaju ni djelatnost prijevoza do grobnih mjesta unutar groblja (grob, grobnica ili kazeta za urne), niti održavaju i uređuju groblja, već prodaju pogrebnu opremu i prevoze umrlu osobu od mjesta smrti do groblja ili krematorija.

Za pogrebne poduzetnike u praksi se posebno problematičnom pokazala odredba članka 3. stavka 1. točke 9. ZKG-a koji je stupio na snagu izmjenama i dopunama ZKG-a (Narodne novine, broj 82/2004), kojim je prijevoz pokojnika određen kao komunalna djelatnost, a pod prijevozom pokojnika razumijeva se "preuzimanje i prijevoz umrle osobe od mjesta smrti do mrtvačnice na groblju ili krematoriju", dok se prema dotadašnjim odredbama ZKG-a komunalnom djelatnošću smatralo uz održavanje groblja i krematorija, i obavljanje pogrebnih poslova koji su razumijevali "preuzimanje, opremanje i prijevoz umrle osobe do mjesta ukopa ili kremiranja". Dakle, prijevoz umrle osobe do mrtvačnice na groblju ili krematoriju do tada nije se smatrao komunalnom djelatnošću i pogrebni su ga obavljali bez ograničenja i bez dozvole ili koncesije.

Nadalje, člankom 11. stavkom 1. podstavkom 8. ZKG-a određeno je da se za poslove prijevoza pokojnika jedinice lokalne samouprave mogu dodijeliti koncesije, slijedom čega su pogrebni poduzetnici, zbog odredbi članka 4. stavka 1. ZKG-a, kojim je određeno da komunalne poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave ili trgovačka društva u njihovom vlasništvu, u praksi isključeni od obavljanja prijevoza pokojnika i drugih pogrebnih poslova, ukoliko im jedinice lokalne samouprave ne odluče omogućiti obavljanje takvih poslova kroz koncesiju ili temeljem ugovora o povjeravanju poslova. Koncesije također ograničavaju pogrebne poduzetnike u slobodnom obavljanju djelatnosti na području više jedinica lokalne samouprave, čime se ograničava njihova sloboda poslovnog nastana.

Navedene odredbe ZKG-a u suprotnosti su s Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. o uslugama na unutarnjem tržištu koja afirmira načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga, načelo tržišnog natjecanja i načelo zabrane diskriminacije, a u konačnici narušavaju i članak 49. stavke 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske kojim država jamči jednak pravni položaj poduzetnicima na tržištu i zabranjuje uspostavu monopolističkog položaja na tržištu.

Zbog rijetkog dodjeljivanja koncesija brojni pogrebni poduzetnici su ostali bez mogućnosti obavljanja svoje djelatnosti, a dodatnu prepreku u slobodnom obavljanju djelatnosti i usluga predstavlja teritorijalno važenje izdanih koncesija. Budući da koncesije izdaju jedinice lokalne samouprave prema svojoj teritorijalnoj nadležnosti pogrebni poduzetnici su i prostorno ograničeni u pružanju usluga jer im nije dopušteno preuzeti i prevoziti pokojnike s područja jedinice lokalne samouprave za koju im je izdana koncesija na područje druge jedinice lokalne samouprave za koju nemaju koncesiju.

Ovakve odredbe ZKG-a u praksi su dovele i do toga da trgovačka društva u vlasništvu lokalne samouprave koja obavljaju pogrebničke djelatnosti posluju suprotno načelima poštene

tržišne utakmice i slobodnog tržišta. Istovremeno pogrebnici poduzetnici posluju na tržištu, ulažući vlastita sredstva i rad, na kojem su uz privatnu konkurenciju izloženi konkurenciji trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave u odnosu na koje se nalaze u podređenom položaju jer trpe njihov monopolistički položaj koji u značajnoj mjeri dovodi do pada broja poduzetnika i kvalitete usluga.

Zahvaljujući tome, u mnogim sredinama u Republici Hrvatskoj trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave uživaju monopolističku poziciju zasnovanu na zakonu jer zbog odredbi članka 3. stavka 1. točke 9., članka 4. stavka 1. podstavka 4. i članka 11. stavka 1. podstavka 8. ZKG, pogrebnici poduzetnici mogu obavljati pogrebničku djelatnost samo ukoliko im jedinice lokalne samouprave koje su ujedno i osnivači trgovačkih društava koje obavljaju tu djelatnost, to odobre. Na taj način jedinice lokalne samouprave odlučuju da li će trgovačkim društvima u njihovom vlasništvu konkurirati i pogrebnici poduzetnici.

Predloženim zakonskim rješenjem bi se pogrebničke djelatnosti koje se odnose na prijevoz pokojnika do mrtvačnice na groblju ili krematoriju izdvojile iz zakonodavnog okvira ZKG-a, što bi dovelo do liberalizacije tržišta i dokidanja monopola trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, a u konačnici bi dovelo do podizanja kvalitete usluge, pada cijena i dodatnog zapošljavanja radnika na području pružanja pogrebničkih usluga.

Ovim Zakonom utvrđuju se opće odredbe o pogrebničkoj djelatnosti, uvjeti za obavljanje pogrebničke djelatnosti, stručni ispit, evidencija pogrebnika, nadzor, prekršajne odredbe i prijelazne i završne odredbe.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Općenito, stvaranjem zakonodavnog okvira za obavljanje pogrebničke djelatnosti u Republici Hrvatskoj, uvodi se red u pogrebničku profesiju na načelima dužnog pijeteta i poštovanja prema umrloj osobi i ožalošćenju obitelji, utvrđuju se uvjeti za obavljanje pogrebničke djelatnosti, način stručnog osposobljavanja za obavljanje pogrebničke djelatnosti te ukida praksa da trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave uživaju monopol na tržištu na štetu pogrebnika poduzetnika i korisnika pogrebnih usluga.

Imajući u vidu stanje gospodarstva u zemlji i otežane uvjete probijanja i opstanka na tržištu gospodarskih subjekata, nužno je makar uspostaviti pravni okvir koji će svim subjektima osigurati jednake uvjete nastupa na istome. Pri tome poduzetnička aktivnost ne smije biti uvjetovana ishodom dozvola, koncesija i sl. jer to predstavlja samo dodatnu administrativnu prepreku koju smo dužni eliminirati kako bi se uvjeti pojednostavnili i privukli potencijalni ulagači.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O POGREBNIČKOJ DJELATNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se sadržaj, način i uvjeti za obavljanje pogrebničke djelatnosti, prava i obveze pogrebnika, stručna osposobljenost, evidencija osoba s položenim stručnim ispitom za obavljanje pogrebničke djelatnosti, nadzor nad primjenom Zakona i druga pitanja bitna za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.).

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodno značenje, odnose se na jednak način i na muški i na ženski rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

Članak 4.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- (1) "*Pogrebnik*" je trgovačko društvo, trgovac pojedinac ili obrtnik upisan u odgovarajući registar za obavljanje pogrebničke djelatnosti koji ima sjedište na teritoriju Republike Hrvatske. Pogrebnik je i fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje pogrebničke djelatnosti koji ima sjedište na teritoriju države članice Europske unije ili države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.
- (2) "*Naručitelj pogreba*" je fizička ili pravna osoba koja od pogrebnika naručuje neku od usluga u pogrebničkoj djelatnosti.
- (3) "*Pogrebna oprema*" su drveni i metalni lijesovi, pogrebne urne, transportne kutije za lijesove, tekstil za uređenje lijesova, nadgrobna obilježja, ukrasi za lijesove i sl.
- (4) "*Pogrebne potrepštine*" su odjeća i obuća za umrlu osobu, maramice, oprema za odar, mrtvačnice i dvorane za ispraćaje, potrepštine za grobno mjesto i sl.
- (5) "*Njega tijela umrle osobe*" je pranje, šminkanje, šišanje, manikiranje, oblačenje, balzamiranje i sl.
- (6) "*Pogrebno vozilo*" je vozilo koje je posebno proizvedeno ili prerađeno za prijevoz umrlih te udovoljava uvjetima propisanim ovim zakonom, kao i drugim posebnim propisima.
- (7) "*Pogrebni centar*" je objekt izvan groblja sa svim službenim i radnim prostorijama za ispraćaj i kremaciju umrle osobe te profesionalno i pijetetno obavljanje pogrebničke djelatnosti u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima koji se odnose na uvjete prostora i opreme za kremaciju umrle osobe.

Članak 5.

- (1) Pogrebnik je dužan svoje usluge obavljati u skladu s pravilima struke, pod jednakim uvjetima za sve i uz iskazivanje dužnog poštovanja prema umrloj osobi i obitelji umrle osobe.
- (2) Pri obavljanju pogrebničke djelatnosti zabranjena je diskriminacija na osnovi rase ili etničke pripadnosti, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

Članak 6.

- (1) Davanje ponuda i oglašavanje pogrebničke djelatnosti mora biti u skladu sa pravilima struke te uz poštivanje načela pijeteta.
- (2) Na davanje ponuda i oglašavanje pogrebničke djelatnosti na odgovarajući se način primjenjuju odredbe posebnih propisa.

Članak 7.

- (1) Pogrebničkom djelatnosti mogu se baviti pogrebnici iz članka 4. podstavka 1. ovoga Zakona koji ispunjavaju uvjete sukladno odredbama ovoga Zakona, ako imaju sjedište na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno pogrebnici koji ispunjavaju uvjete sukladno propisima države članice Europske unije ili države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru u kojoj imaju poslovni nastan.
- (2) Pogrebnik iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pogrebničku djelatnost u Republici Hrvatskoj na privremenoj ili povremenoj osnovi sukladno odredbama Zakona o uslugama.
- (3) Pogrebnik sa sjedištem na teritoriju trećih država može obavljati pogrebničku djelatnost na teritoriju Republike Hrvatske ako udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom te uz prethodno ishodaenje odgovarajućih dozvola sukladno odredbama Zakona o strancima.

II. OBAVLJANJE POGREBNIČKE DJELATNOSTI

Članak 8.

- (1) Pogrebničkom djelatnosti u smislu ovoga Zakona smatra se:
 - preuzimanje i prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka od mjesta smrti, odnosno mjesta na kojem se nalazi umrlo osoba do nadležnog zavoda za patologiju i sudsku medicinu, groblja, krematorija, zračne luke, autobusnog kolodvora, željezničkog kolodvora, pomorske ili riječne luke i ostalih terminala za prijevoz putnika ili robe, poslovnog prostora pogrebnika ili drugih mjesta određenih posebnim zakonom;
 - organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisima;

- organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe iz Republike Hrvatske u inozemstvo u skladu s posebnim zakonima i međunarodnim sporazumima;
 - organizacija prijevoza i prijevoz umrle osobe iz inozemstva u skladu sa Zakonom i međunarodnim sporazumima, uključujući i preuzimanje umrle osobe u zračnoj luci, autobusnom kolodvoru, željezničkom kolodvoru, pomorskoj ili riječnoj luci i ostalim terminalima za prijevoz putnika ili robe, pogrebnikovog poslovnog prostora te prijevoz do groblja odnosno krematorija ili drugih mjesta u Republici Hrvatsko, kao i provoz umrle osobe kroz Republiku Hrvatsku;
 - organizacija i ishođenje dokumentacije za prijevoz umrle osobe ili posmrtnih ostataka;
 - organizacija pogreba ili ispraćaja;
 - prodaja pogrebne opreme i pogrebnih potrepština;
 - organizacija prodaje cvijeća i svijeća;
 - organizacija tiskanja obavijesti o smrti (osmrtnica) te objava popratnih sadržaja (obavijesti, posljednji pozdravi, zahvale, sjećanja) u tiskanim i elektronskim medijima;
 - organizacija glazbenih usluga;
 - organizacija i pružanje usluga njege tijela umrle osobe;
 - organizacija vjerskih obreda;
 - kremiranje umrle osobe izvan groblja;
 - organizacija prosipanja pepela pokojnika u prirodi (more, rijeke, šume, planine, livade i sl.);
 - pohrana i čuvanje urne s posmrtnim ostacima pokojnika u prostoru pogrebnika;
 - ostale poslove neophodne za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (2) Za poslove preuzimanja i prijevoza umrle osobe iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka pogrebnik je temeljem pisane punomoći naručitelja pogrebnih usluga ovlašten ishoditi svu potrebnu dokumentaciju pri nadležnim tijelima u skladu s važećim propisima i međunarodnim sporazumima.
- (3) Pogrebnik koji preuzme obvezu isporuke usluge naručitelju ne smije povjeriti obavljanje pojedinog pogrebničkog posla pogrebniku koji nema rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (4) Posao pohrane i čuvanja urne s posmrtnim ostacima pokojnika u prostoru pogrebnika, uvjeti i rokovi čuvanja ugovaraju se između pogrebnika i naručitelja usluge sukladno propisima kojima se uređuju obvezni odnosi.
- (5) U prostoru u kojem obavlja djelatnost pogrebnik je dužan na vidljivom mjestu istaknuti cijene usluga koje nudi te je dužan istih se pridržavati.

Članak 9.

- (1) Prijevoz umrlih i posmrtnih ostataka, osim pepela umrle osobe može obavljati samo pogrebnik i to pogrebnim vozilom koje mora udovoljavati tehničkim i sanitarnim uvjetima sukladno posebnom propisu, u svrhu čega se izdaje atest vozila pri stanicama za tehnički pregled vozila.
- (2) Poslovne prostorije u kojima se obavlja pogrebnička djelatnost moraju udovoljavati propisanim sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima.

- (3) Prostor i oprema pogrebnog centra iz članka 4. stavka 1. podstavka 7. ovoga Zakona u sklopu kojeg se nalazi prostorija za kremaciju umrle osobe moraju udovoljavati uvjetima određenim propisima o tehničkoj opremljenosti i zaštiti na radu, zaštiti i unaprjeđenju čovjekovog okoliša, zaštiti od buke, štetnih emisija te drugim propisima koji se odnose na kremaciju tijela.

Članak 10.

- (1) Pogrebnik je dužan kod osiguravatelja u Republici Hrvatskoj sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koji pokriva opću odgovornost i odgovornost iz djelatnosti (profesionalnu odgovornost), za štetu koju bi naručitelju pogreba ili trećim osobama mogao prouzročiti obavljanjem pogrebničke djelatnosti.
- (2) Za štetu koju bi pogrebnik mogao prouzročiti obavljanjem pogrebničke djelatnosti najniža osigurana svota ne može biti manja od 20.000,00 kuna po jednom štetnom događaju, odnosno 100.000,00 kuna za sve odštetne zahtjeve u jednoj osiguravateljskoj godini.
- (3) Pogrebnik može biti osiguran i kod osiguravatelja u državi članici Europske unije i državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti

Članak 11.

- (1) Pravna ili fizička osoba upisana u odgovarajućem registru za obavljanje pogrebničke djelatnosti dužna je prije početka obavljanja ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (2) Zahtjev za izdavanje rješenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi se mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba na čijem području je sjedište pogrebnika.
- (3) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke i dokaze:
- izvadak iz sudskog ili Obrtnog registra;
 - ugovor o radu s osobom koja je položila ispit za obavljanje pogrebničke djelatnosti;
 - ugovor o osiguranju s osiguravateljskim društvom za slučaj odgovornosti za štetu nastalu obavljanjem pogrebničke djelatnosti i to za svotu osiguranja najmanje u iznosu iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona;
 - dokaz o vlasništvu ili zakupu poslovnog prostora ili pogrebnog centra;
 - dokaz o vlasništvu ili zakupu najmanje jednog pogrebnog vozila;
 - dokaz o vlasništvu ili zakupu parkirališta za pogrebna vozila, tj. da na raspolaganju ima mjesto na kojemu može držati pogrebna vozila na način koji ispunjava minimalne tehničke i organizacijske uvjete za sigurno parkiranje;
 - rješenje o ispunjavanju minimalno tehničkih, sanitarnih i drugih uvjeta prostora i opreme za obavljanje pogrebničke djelatnosti;
 - uvjerenje o nekažnjavanju za pogrebnika fizičku osobu, trgovca pojedinca ili odgovornu osobu u pravnoj osobi za kazneno djelo protiv života i tijela, odnosno kaznenog djela povrede mira pokojnika;

- uvjerenje o neizricanju prekršajnih kazni iz članka 12. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Dokaze iz stavka 3. podstavaka 1., 8. i 9., ovoga članka po službenoj dužnosti pribavlja mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba na čijem području je sjedište pogrebnika.

Članak 12.

- (1) Poslovni ugled u smislu ovoga Zakona nema odgovorna osoba pogrebnika koja je:
- pravomoćno osuđena zbog kaznenog djela protiv života i tijela, odnosno povrede mira pokojnika;
 - pravomoćnom odlukom suda za prekršaje, bila tijekom jedne godine dva puta kažnjena za prekršaj povezan s obavljanjem pogrebničke djelatnosti, sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 13.

- (1) Ako mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba uvidom u dokaze iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, utvrdi da su ispunjeni traženi uvjeti, donijet će rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (2) Ured iz stavka 1. ovoga članka će bez odgađanja dostaviti rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti, pogrebniku, nadležnom registarskom tijelu, mjesno nadležnoj Poreznoj upravi i nadležnim inspekcijama sukladno posebnim propisima.
- (3) Pogrebnik može započeti obavljati djelatnost danom izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 14.

Ako Ured iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona odbije zahtjev pogrebnika za donošenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti, podnositelj zahtjeva može raskinuti ugovor iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 15.

- (1) Mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, donijet će rješenje kojim se utvrđuje da su zakonski uvjeti za obavljanje pogrebničke djelatnosti prestali postojati, ako utvrdi da pogrebnik ne ispunjava uvjete za obavljanje pogrebničke djelatnosti iz članka 11. ovoga Zakona, te ako pogrebnik pogrebničke poslove obavlja protivno odredbama ovoga Zakona ili provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.
- (2) Mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba izvršno rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja pogrebniku i nadležnom trgovačkom sudu na daljnje postupanje, odnosno, ako je pogrebnik upisan u Obrtnom registru,

zadržava primjerak rješenja temeljem kojeg provodi postupak brisanja pogrebnika iz Obrtnog registra.

Članak 16.

- (1) Protiv rješenja mjesno nadležnog ureda državne uprave u županiji, odnosno nadležnog ureda Grada Zagreba, pogrebnik može izjaviti žalbu ministarstvu nadležnom za poduzetništvo i obrt.
- (2) Protiv rješenja ministarstva nadležnog za poduzetništvo i obrt nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

III. ISPIT O STRUČNOJ OSPOSOBLJENOSTI

Stručna osposobljenost

Članak 17.

- (1) Pogrebnik mora ispunjavati poseban uvjet stručne osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti ili zaposliti radnika u punom radnom vremenu koji udovoljava ovom uvjetu.
- (2) Radnik iz stavka 1. ovoga članka mora udovoljavati uvjetima iz članka 11. stavka 3. podstavaka 8. i 9. ovoga Zakona.
- (3) Stručna osposobljenost iz stavka 1. ovoga članka dokazuje se polaganjem stručnog ispita za obavljanje pogrebničke djelatnosti (u daljnjem tekstu: stručni ispit).

Članak 18.

- (1) Stručnom ispitu može pristupiti osoba s najmanje završenim srednjim strukovnim obrazovanjem.
- (2) Stručni ispit provodi Hrvatska obrtnička komora prema Programu osposobljavanja za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (3) Listu ispitivača koja se sastoji od dvadeset osoba iz reda stručnjaka za pojedina ispitna područja, odlukom imenuje ministar nadležan za poduzetništvo i obrt.
- (4) Stručni ispit polaže se pred ispitnom komisijom koja se sastoji od pet članova, a koju s liste ispitivača za svaki ispitni rok imenuje predsjednik Hrvatske obrtničke komore.
- (5) Stručni ispit sastoji se od pisanoga i usmenog dijela.
- (6) Nakon položenog stručnog ispita Hrvatska obrtnička komora izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu.
- (7) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o položenim stručnim ispitima.

- (8) Ministar nadležan za poduzetništvo i obrt pravilnikom propisuje Program osposobljavanja za pogrebника na prijedlog Hrvatske obrtničke komore.
- (9) Način i postupak provedbe stručnog ispita, visinu naknade troškova stručnog ispita, sadržaj i oblik uvjerenja o položenom stručnom ispitu, propisuje pravilnikom ministar nadležan za poduzetništvo i obrt uz prethodno mišljenje Hrvatske obrtničke komore.

Evidencija osoba s položenim stručnim ispitom za obavljanje pogrebničke djelatnosti

Članak 19.

- (1) Evidencija osoba s položenim stručnim ispitom za obavljanje pogrebničke djelatnosti (u daljnjem tekstu: Evidencija) vodi se u Hrvatskoj obrtničkoj komori.
- (2) Oblik, sadržaj i način vođenja Evidencije propisuje Hrvatska obrtnička komora uz suglasnost ministra nadležnog za poduzetništvo i obrt.
- (3) Podatke iz Evidencije Hrvatska obrtnička komora redovito dostavlja ministarstvu nadležnom za poduzetništvo i obrt, a uvid u podatke mogu zatražiti i druge zainteresirane osobe.

IV. NADZOR

Članak 20.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt.
- (2) Ministarstvo nadležno za poduzetništvo i obrt nadzire i prati rad Hrvatske obrtničke komore u obavljanju poslova koji su komori dani kao javne ovlasti u području provedbe stručnog osposobljavanja za obavljanje pogrebničke djelatnosti.
- (3) Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode inspekcije sukladno ovlaštenjima utvrđenim posebnim propisima i ovim Zakonom.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 21.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 35.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pogrebnik ako:
 - obavlja pogrebničku djelatnost bez upisa u odgovarajući registar suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 4. stavak 1. podstavak 1.);
 - povjeri obavljanje pojedinog pogrebničkog posla pogrebniku koji nema rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti (članak 8. stavak 3.);
 - u prostoru u kojem obavlja djelatnost nije na vidljivom mjestu istaknuo cijene usluga koje nudi ili se ne pridržava istaknutih cijena (članak 8. stavak 5.);

- prijevoz umrlih i posmrtnih ostataka, osim pepela umrle osobe, obavlja u pogrebnom vozilu koje ne udovoljava propisanim tehničkim i sanitarnim uvjetima (članak 9. stavak 1.);
 - poslovne prostorije u kojima obavlja pogrebničku djelatnost ne udovoljavaju propisanim tehničkim i sanitarnim uvjetima (članak 9. stavak 2.);
 - prostor i oprema pogrebnog centra ne udovoljavaju uvjetima utvrđenim posebnim propisima (članaka 9. stavak 3.);
 - nema važeći ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu sklopljenim s osiguravateljem u Republici Hrvatskoj, odnosno s osiguravateljem u državi članici Europske unije i državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru. (članak 10. stavak 1.);
 - nije ishodio rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti (članak 11. stavak 1.);
 - nema zaposlenog radnika u punom radnom vremenu koji je stručno osposobljen za obavljanje pogrebničke djelatnosti (članak 17. stavak 1.).
- (2) Za počinjanje prekršaja iz stavka 1. ovoga članka te za opetovano ponavljanje prekršaja pogrebniku se uz izricanje novčane kazne može izreći i zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane obavljanja pogrebničke djelatnosti.
- (3) Ukoliko se izrečenom zaštitnom mjerom ili mjerom sigurnosti zabrani obavljanje pogrebničke djelatnosti u trajanju dužem od tri mjeseca, pogrebnik se iz odgovarajućeg registra briše po sili zakona.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

- (1) Ministar nadležan za poduzetništvo i obrt donijet će provedbene propise na temelju ovlasti iz ovoga Zakona (članak 18. stavci 8. i 9.), u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Ministar nadležan za poduzetništvo i obrt donijet će odluku o listi ispitivača za provođenje stručnog ispita (članak 18. stavak 3.), u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 23.

Koncesije za obavljanje prijevoza pokojnika, koje su u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu dodijelila nadležna tijela jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba, prestaju važiti danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 24.

- (1) Fizičke i pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju pogrebničku djelatnost dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana njegova stupanja na snagu.
- (2) Fizičke i pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju pogrebničku djelatnost dužne su u roku iz stavka 1. ovoga članka ishoditi rješenje o

ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

- (3) Fizičkoj i pravnoj osobi koja ne ishodi rješenje sukladno stavku 2. ovoga članka prestaje pravo na obavljanje djelatnosti, o čemu mjesno nadležni ured državne uprave u županiji odnosno nadležni ured Grada Zagreba, donosi rješenje.
- (4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka, o prestanku prava na obavljanje djelatnosti, proslijeđuje se nadležnom trgovačkom sudu, koji provodi postupak brisanja djelatnosti iz sudskog registra, odnosno mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba kao registarsko tijelo za fizičku osobu zadržava primjerak navedenog rješenja i provodi postupak brisanja djelatnosti iz Obrtnog registra.

Članak 25.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 3. stavka 1. točke 9., stavka 10. podstavka 2., članka 10. stavka 1. točke 10., članka 11. stavka 1. podstavka 8. i članka 20. stavka 1. točke 7. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 82/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011, 144/2012, 94/2013 i 153/2013), koje se odnose na prijevoz pokojnika.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Utvrđuje se područje koje uređuje ovaj Zakon.

Uz članak 2.

Odredba kojom se utvrđuje usklađenje odredbi Zakona sa Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12.12.2006. o uslugama na unutarnjem tržištu.

Uz članak 3.

Odredba o rodnom značenju.

Uz članak 4.

Značenje pojma "pogrebnik" i ostalih pojmova u smislu ovoga Zakona.

Uz članke 5. i 6.

Osnovna načela obavljanja pogrebničke djelatnosti.

Uz članak 7.

Izjednačavanje prava u obavljanju djelatnosti od strane pogrebnika sa sjedištem u zemlji članici EU i državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru sa pogrebnicima sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske, kao i mogućnost obavljanja djelatnosti na povremenoj i privremenoj osnovi sukladno Zakonu o uslugama.

Uz članak 8.

Taksativno navođenje koji poslovi se smatraju pogrebničkom djelatnosti, kao i ovlast pogrebnika za ishođenje potrebne dokumentacije pri nadležnim tijelima na traženje naručitelja pogrebne usluge.

Uz članak 9.

Propisuje se obvezan prijevoz umrle osobe i posmrtnih ostataka pogrebnim vozilom od strane pogrebnika koji mora udovoljavati određenim tehničkim i sanitarnim uvjetima, kao i poslovne prostorije u kojima se obavlja pogrebnička djelatnost. Propisanim uvjetima posebnim propisima moraju udovoljavati i prostor i oprema pogrebnog centra.

Uz članak 10.

Obveza pogrebnika o sklapanju ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koja pokriva opću i profesionalnu odgovornost uz minimum i maksimum osigurane svote po jednom štetnom događaju, odnosno za zbirne odštetne zahtjeva u jednoj osiguravateljskoj godini

Uz članak 11.

Navedeni članak sadrži obvezu pogrebnika za ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti, tijekom postupka pri nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom uredu Grada Zagreba

Uz članke 12., 13., 14., 15. i 16.

Utvrđuju pojam poslovnog ugleda pogrebnika, mogućnost raskida ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu u slučaju odbijanja zahtjeva za donošenje navedenog rješenja, utvrđivanje prestanka postojanja propisanih uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti, kao i

mogućnost izjavljivanja žalbe pogrebnika protiv takvog rješenja ministarstvu nadležnom za obrt.

Uz članke 17., 18. i 19.

Odredbe se odnose na ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje pogrebničke djelatnosti, program osposobljavanja za obavljanje iste, sastav ispitne komisije pri Hrvatskoj obrtničkoj komori, izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, način i postupak provedbe stručnog ispita, naknadu troškova i sl., kao i oblik i sadržaj vođenja evidencije osoba s položenim stručnim ispitom za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

Uz članak 20.

Odredbe se odnose na provođenje upravnog nadzora nad provedbom zakona i propisa donesenih na temelju istog i na provođenje inspekcijskog nadzora sukladno ovlaštenjima iz posebnih zakona i ovoga Zakona.

Uz članak 21.

Odnosi se na popis prekršajnih odredbi i propisanih novčanih kazni za osobu pogrebnika.

Uz članak 22.

Odnosi se na prijelazne i završne odredbe kojima se utvrđuje obveza donošenja provedbenih propisa na temelju ovoga Zakona u određenom roku za ministra nadležnog za poduzetništvo i obrt. Uspostavlja se obveza usklađenja poslovanja subjekata koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju pogrebničku djelatnost.

Uz članak 23.

Utvrđuje se prestanak važenja koncesija za obavljanje prijevoza pokojnika.

Uz članak 24.

Utvrđuje se obveza usklađivanja obavljanja pogrebničke djelatnosti s ovim Zakonom i obveza ishoda rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje pogrebničke djelatnosti.

Uz članak 25.

Utvrđuje se prestanak važenja odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 26/2003, 82/2004, 178/2004, 38/2009, 79/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011, 144/2012, 94/2013 i 153/2013), koje se odnose na prijevoz pokojnika.

Uz članak 26.

Utvrđuje se datum stupanja na snagu ovoga Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću